

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2012-06-21

HSN 1206-0712

Handläggare:
Emma Calderon

Förslag att upphandla språktolkservice

Ärendebeskrivning

Ärendet avser förslag att upphandla språktolkservice.

Beslutsunderlag

Förvaltningens tjänsteutlåtande, 2012-06-21

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i Programberedningen för äldre och multisjuka.

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

- att* uppdra åt hälso- och sjukvårdsdirektören att upphandla tjänsten språktolkservice för Stockholms län
- att* uppdra åt hälso- och sjukvårdsdirektören att återkomma till Hälso- och sjukvårdsnämnden med förslag till förfrågningsunderlag avseende tjänsten språktolkservice
- att* omedelbart justera beslutet.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund

Rätten till språktolk

Rätten till språktolk regleras i såväl förvaltningslagens (§ 8) krav på myndigheter som hälso- och sjukvårdslagens regler om vård på lika villkor för hela befolkningen. Detta förutsätter stöd med hjälp av språktolk för dem i befolkningen som inte behärskar svenska språket. Med stöd också av hälso- och sjukvårdslagen ska vårdgivare tillhandahålla vård på lika villkor

med det övergripande målet att uppnå en så god hälsa som möjligt för hela befolkningen

Nuvarande uppdrag

Stockholms läns landsting har idag ett ramavtal för språktolkstjänster. Ramavtalet gäller från och med 2010-06-01 till 2012-02-28, med möjlighet till förlängning upp till två år. Avtalen förlängdes i sin helhet till 2014-02-28 hösten 2011. Avtalet om språktolkstjänster omfattar följande uppdrag, kontakttolkning, telefontolkning, grupptolkning och simultantolkning (sammanhållen tolkning) vilket innebär flera påföljande tolkningstillfällen med samma språktolk.

De upphandlade leverantörerna inom kontakt- och telefontolkning är

1. Transvoice/Stockholms tolkförmedling
2. Språkservice Sverige
3. Semantix/ Tolkjouren
4. Botkyrka tolkförmedling
5. Järva tolk och översättning

Upphandlad leverantör inom enbart telefontolkning är:

1. Semantix/Eqvator

EU:s upphandlingsregler kräver att tolkförmedlingarna anlitas enligt fastställd rangordning, det vill säga kontakta alltid först nummer 1, Transvoice/Stockholms tolkförmedling.

Målgrupp

Målgrupperna är patienter i behov av språktolk som ges vård genom Stockholms läns landstings finansierade hälso- och sjukvård inklusive tandvård och besökande i behov av språktolk med avtalat ärende till Stockholms läns landstings förvaltningar, bolag, stiftelser och myndighet enligt förvaltningslagens definition.

Ersättning

Ersättningsgrunden för språktolkstjänster utgår bland annat från språktolkens kvalifikationer. Språktolkars kvalifikationer delas in i tre nivåer

1. Sjukvårdsauktorerad språktolk
2. Auktoriserad språktolk
3. Godkänd språktolk

Ersättningen är olika beroende på om språktolken närvarar vid själva tolkningstillfället (kontakttolk) eller om tolkningen sker via telefon

(telefonolk). Andra ersättningsgrundande faktorer är den tid som tolkningen tagit i anspråk och vilken tidpunkt på dygnet som tolkningen skett.

Rutinen för vem som ska betala för utförda språktolkstjänster skiljer sig åt beroende på vem som beställt tolktillfället. Hälsa- och sjukvårdsförvaltningen betalar för språktolktjänster i närsjukvård så som husläkarmottagningar inklusive MVC/BVC, öppen specialistvård, sjukgymnastik, folktandvård, psykiatrisk öppen- och slutenvård med flera enheter (några få undantag finns). Övriga tolkanvändare, exempelvis akutsjukhusen, betalar själva för kostnaderna.

Resersättning utgår för uppdrag i zon C enligt SL:s zonindelningsskarta 2009, inklusive ytterområdena i Värmdö kommun. Resersättning utgår dock inte om språktolken kommer från samma kommun, eller närmast intilliggande kommun, där uppdraget ska utföras.

Avtalets uppbyggnad och berörda aktörer

- Stockholms läns landsting har avtal med förmedlingarna genom offentlig upphandling
- Förmedlingarna har avtal med Stockholms läns landsting och ansvarar för att ta emot beställningar och planera tolkarnas uppdrag och arbetsdag
- Tolkarna är vanligen frilansande uppdragstagare som får uppdrag genom förmedlingarna
- Tolkanvändare är de som beställer tolkar genom förmedlingarna när patienter är i behov av tolk
- Kammarkollegiet auktoriserar tolkar och översättare. Kammarkollegiet har även tillsyn över de auktoriserade tolkarnas verksamhet
- Patienterna har rätt till språktolk när de inte behärskar svenska språket

Verksamhetens omfattning

Antal uppdrag 2011 var 248 606. Antal uppdrag och tiden för utförda tolkuppsdrag ökar vilket är en effekt av ökade behov. I tabellen nedan redovisas antalet utförda tolktimmar per år. Siffrorna är faktiska för år 2007, 2008 och 2011. För 2009 och 2010 grundar sig siffrorna på en uppskattning utifrån den faktiska ökningen med 8,75 procent per år.

År	2007	2008	2009	2010	2011
Antal timmar	181 760	201 475	219 114	238 297	259 162

2008 var antalet telefontolkningar uppskattningsvis mellan 3-5 procent av den totala mängden utförda tolkningar och 2011 vad det cirka 9 procent.

Konsekvenser

Ekonomiska konsekvenser

Antalet utförda tolkupdrag har ökat vilket innebär ökade kostnader för Stockholms läns landsting. Kostnaden 2011 var totalt 88 794 374 kr varav 64 194 000 kr betalades av Hälso- och sjukvårdsförvaltningen för tolkning utförd i närsjukvården. En upphandling av språktolksservice säkerställer rätt prisbild för språktolksservice, men beroende på behoven kan volymerna och därmed kostnaderna komma att påverkas.

Konsekvenser för patientsäkerhet

Rätten till tolk är av stor betydelse ur ett patientsäkerhetsperspektiv för den berörda målgruppen. Bifall till förslaget innebär att blivande leverantörer ska följa skrivningar i förfrågningsunderlaget gällande patientsäkerhet.

Konsekvenser för jämställd och jämlik vård

Rätten till språktolk regleras i såväl förvaltningslagens (§ 8) krav på myndigheter som hälso- och sjukvårdslagens regler om vård på lika villkor för hela befolkningen. Bifall till förslaget innebär att blivande leverantörer ska följa skrivningar i förfrågningsunderlaget gällande patientsäkerhet.

Miljökonsekvenser

En ökad mängd telefontolkning leder till mindre resande i länet. Bifall till förslaget innebär att blivande leverantörer ska följa skrivningar i förfrågningsunderlaget gällande miljö.

Catarina Andersson Forsman
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Olle Olofsson
Avdelningschef